

Забезпечуючи право на недоторканість, повинні діяти положення, згідно з якими:

а) ОВС покликані забезпечувати конституційне право на недоторканість житла громадян України;

б) компетенція і межі діяльності ОВС при правомірному обмеженні суб'єктивного права на недоторканість житла встановлені в Конституції України та в поточному законодавстві України.

ОВС України покликані забезпечувати і таке суб'єктивне право громадян, як охорона їх особистого життя (ст.31,32 Конституції України). Відносини, що виникають в сфері особистого життя громадян, регулюються в основному нормами моралі. Але деякі із цих відносин потребують і правового регулювання, так як це відповідає інтересам і окремих громадян, і суспільства в цілому.

Проаналізувавши, можна констатувати, що свобода особистості, особиста свобода та індивідуальна співвідносяться між собою як єдине і особливе. В нашому суспільстві свобода особистості знаходить своє закріплення в основних правах, свободах і обов'язках громадян України. По мірі виконання програми соціально-економічного і культурного розвитку суспільства, забезпечується розширення прав і свобод громадян, в тому числі і таких суб'єктивних прав, як недоторканість особи, її житла та охорона особистого життя громадян України.

Можна виділити ряд напрямлень діяльності ОВС, де деякі сторони особистого життя громадян пов'язані з їх діяльністю.

До них слід віднести діяльність міліції при провадженні:

а) дізнання і попереднього слідства;

б) по справам про адміністративні правопорушення;

в) по скаргам і заявам громадян;

г) по сімейно-побутовим конфліктам між громадянами. [3,7].

Межі компетенції та межі діяльності ОВС по охороні особистого життя у вищезазначених напрямках, завданнях полягають в тому, щоб попереджувати і запобігати втручанням працівників ОВС в особисте життя громадян там, де це у вигляді виключення не оговорено законодавством, запобігти розголошенню працівниками міліції відомостей про особисте життя громадян, якщо вони стали їм відомі у зв'язку з службовою діяльністю, прийняти міри для поновлення та відшкодування порушеного права на охорону особистого життя громадян [4,32].

Підводячи підсумки, можна зробити такі висновки.

1. Діяльність ОВС України по забезпеченню конституційних прав громадян України багатогранна.

2. Громадянські права людини і громадянина, які проаналізовані в даній роботі, в своїй сукупності пов'язані з тою соціальною сферою, де найбільше всього проявляється свобода особистих поглядів людини, її автономія, де для громадян більше всього є можливість проявити тільки свої особисті таланти, свій хист, виразити свої особисті інтереси.

3. При здійсненні ОВС своєї функції по забезпеченню реалізації прав і свобод людини та громадянина особливо важливо, з однієї сторони, у відповідності з моральними і правовими вимогами, ефективно охороняти особисті права громадян від чийогось посягання на них, а з другого боку - в процесі основної діяльності не переступати дозволених правом меж, не вмішуватися туди, де це спеціально не оговорено в законі, в особисте життя громадян.

4. Громадяни України мають право вимагати від ОВС максимальної-ефективної роботи, законності, цілеспрямованості і справедливості кожного діяння органів міліції, їх співробітників, особливої уваги з їх боку, коли мова йде про обмеження навіть на законних підставах, тих чи інших прав громадян, в тому числі і тих, які розглядаються в даній роботі.

5. В діяльності ОВС не повинно бути місця зловживанням правом, порушенням дисципліни і порядку у всіх сферах нашого життя, що особливо актуально сьогодні, тому, що одна із важливих умов забезпечення швидкого соціально-економічного розвитку нашої держави і суспільства є зміцнення законності і правопорядку, побудова і функціонування правової держави і громадянського суспільства в Україні.

Література

1. Рабінович П.М. *Права людини та їх правове забезпечення // Основи загальної теорії права і держави / Навчальний посібник для юрид. вузів і фак.- К., 1992. – 100с.*
2. Ростовщиков И.В. *Обеспечение прав и свобод личности в СССР: Вопросы теории. – Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1988. – 117с.*
3. Михайлов П.М. *Личные конституционные права и свободы советских граждан: деятельность милиции в сфере их реализации: Автореф. дисс.....канд. юр. наук: 12.00.02/ КВШ. – К., 1990. – 20с.*
4. Красавчикова Л.О. *Личная жизнь граждан под охраной закона. – М.: Юрид. лит., 1983. – 160с.*

І. Сторожук,

викладач кафедри конституційного
адміністративного та фінансового права
Хмельницького інституту регіонального
управління та права

ПРИНЦИПИ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

Аналіз принципів регіонального управління в суспільстві важливий перш за все для наукової теорії, бо дає можливість достатньо точно визначити найбільш суттєві характеристики змісту та природи регіонального управління, розкрити його закономірності. Рівень пізнання теорії принципів відображає глибину проникнення наукової думки в реальну управлінську практику, в закони її розвитку і тим самим визначає наші можливості по володінню механізмом їх діяльності, а також використання в нинішніх умовах.

Принципи регіонального управління, як правило, пов'язані з протиріччями, бо стосуються діяльності двох різних за юридичною природою органів влади (місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування).

Принципи регіонального управління – це основні засади, вихідні ідеї і положення, що визначають будову регіонального управління, а також формують основу організації механізму взаємодії органів місцевого самоврядування і органів виконавчої влади на місцях.

В багатьох країнах світу принципи регіонального управління існують не тільки на рівні науково-теоретичних постулатів, але й закріплюються у правових актах, що регулюють питання організації і функціонування регіонального управління.

Та зарубіжний досвід знає приклади коли принципи регіонального управління не відображаються в законодавстві, тим більше законодавство не містить їх тлумачення. Є думки, відповідно до яких це хоча й важлива, але суто наукова сфера, що не потребує законодавчого закріплення.

Але на сучасному етапі становлення регіонального управління в Україні, коли ще немає розвинутої сталої його концепції, коли в наукових сферах, політичних і законодавчих колах продовжуються дискусії щодо його змісту, природи та сутності, принципи як основні засади організації і функціонування регіонального управління мають бути нормативно закріплені з метою гарантовано вірного розуміння конституційно-проголошених його засад.

А зважаючи на неоднорідність юридичної природи органів, що входять до системи органів регіонального управління (місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування), доречно буде виділити з принципів регіонального управління:

- принципи, які стосуються діяльності всіх органів регіонального управління (**основні**);
- *та спеціальні принципи, які фіксують організацію і діяльність кожного з них окремо, і не можуть застосовуватись щодо діяльності іншого (спеціальні).*

Отже, в залежності від сфери дії на суспільні відносини принципи регіонального управління можна поділити на основні і спеціальні.

Основні принципи діють на всі сфери регіонального управління, а спеціальні лише на окремі його сфери.

Під основними принципами регіонального управління слід розуміти обумовлені його природою вихідні ідеї, що виражають головне і вирішальне в організації і діяльності органів регіонального управління по рішення питань місцевого значення.

До них можна віднести принципи: захисту прав, свобод і законних інтересів; гласності; законності; поєднання місцевих і державних інтересів; оптимальної децентралізації; принцип оптимальної взаємодії органів регіонального управління (органів місцевого самоврядування і місцевих державних адміністрацій).

Під спеціальними принципами регіонального управління розуміють локальні правила організації і функціонування кожного з органів регіонального управління.

Спеціальні принципи зафіксовані в законах України. Так спеціальні принципи регіонального управління, в свою чергу, можна поділити на 2 групи:

І. *Принципи організації та діяльності органів місцевого самоврядування* (це народовладдя; колегіальності; виборності; правової, організаційної та матеріально-фінансової самостійності в межах повноважень, визначених законом; підзвітності та відповідальності перед територіальними громадами їх органів та посадових осіб; державної підтримки та гарантії місцевого самоврядування; судового захисту прав місцевого самоврядування).

ІІ. *Принципи організації і діяльності органів місцевої державної адміністрації* (це верховенство права; пріоритетності прав людини; відповідальності перед людиною і державою за свою діяльність).

Отже, регіональне управління будується на сукупності принципів як єдиному комплексу засад, що перебувають у взаємодії. Саме тому, не окремі принципи, групи принципів, а їх система є визначальною рисою, оптимального функціонування регіонального управління.

Література

1. Андресюк Б.П. *Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи*. – К., 1997. – С.35-36.
2. Пылин В.В. *Основы и принципы местного самоуправления // Журнал российского права*. – 1999. - №9. – С. 29.
3. *Конституции зарубежных государств: Учебное пособие*. – М.,1996. – С.8.
4. *Федеративный договор: Документы. Комментарии. / Редкол.: Абдулатипов Р.Г. и др.* – М., 1992. – С.23.
5. Смирнов Т.С. *Теоретичні засади місцевого самоврядування в Україні. Дис. ... канд. юрид. наук*. – К., 1998. – С.41.
6. Марчук В.М., Ніколаєва Л.В. *Принципи радянського державного управління*. – К., 1979. –С. 5-7.
7. Кутафин О.Е., Фадеєв В.И. *Муниципальное право Российской Федерации: Учебник*. – М., 1997. – С. 91.

В. Тарануха,
*здобувач Національної академії внутрішніх справ
України, м. Київ*

ЗАПРОВАДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ ЯК ВАЖЛИВА ФОРМА УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ

Процесуальною формою удосконалення механізму реалізації звернень громадян як гарантії їх прав і свобод є судовий захист. У більшості цивілізованих країн світу дану функцію виконують також адміністративно – юстиційні органи, які в переважній більшості своїй є судовими за принципами і методами діяльності.

Вперше адміністративно-юстиційні органи були створені у Франції в ході Великої Французької революції як спеціалізовані установи виконавчої влади. У ХІХ ст. в Пруссії та Австрії були сформовані адміністративні суди. У кінці ХІХ ст. в дореволюційній Російській імперії, у склад якої входила і Україна, почали формуватись органи адміністративної юстиції. У радянський період ситуація змінилась. На перший план формально було висунуто представницьку владу, судовій відводилась другорядна роль. Суд констатувався як орган, який повинен здійснювати правозастосовчу діяльність у вузькому розумінні. Тому модель взаємовідносин особистості і влади, що існувала в радянський період, допускала достатньо обмежену (як практично, так і теоретично) можливість судового оспорування публічних актів(1).

У ході судово – правової реформи законом України від 21 червня 2001 року було констатовано створення адміністративних судів, головним завданням яких повинно бути вирішення спорів по скаргах приватних осіб до державних органів, посадових (службових) осіб чи осіб, що виконують функції, пов'язані із здійсненням державно – владних повноважень (2).

Більшість науковців, які досліджують питання адміністративного судочинства, визначають його як певну сукупність послідовно здійснюваних процесуальних дій по розгляду адміністративним судом судових справ, що виникають із публічно – правових відносин між громадянином, юридичними особами, з однієї сторони, та органами державної влади, органами місцевого самоврядування, посадовими чи службовими особами підприємств, установ, організацій та їх об'єднань незалежно від форми власності, а також керівних органів і керівників об'єднань громадян, які виконують організаційно – розпорядчі та адміністративно-господарські обов'язки – з іншої. Критерієм віднесення справи до адміністративного провадження є правове положення відповідача як державного органу і публічний характер оспоруваних актів(3).

Адміністративне судочинство повинно базуватись на основних засадах правосуддя, закріплених Конституцією України (4), а також принципах, що враховують галузеву специфіку. Перш за все адміністративне судочинство повинно здійснюватись, базуючись на принципах верховенства права та законності, тобто вирішення справи на підставі Конституції України (при тому з врахуванням гарантованості звернення до адміністративного суду безпосередньо на підставі норм Конституції України), законів України та інших нормативно – правових актів України, а також чинних міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (5).